

Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo
Kuvendi – Skupština – Assembly

VI Saziv

Jesenje zasedanje

Komisija za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu, industriju i ruralni razvoj

Sednica br. 50/2018

Priština, 26.11.2018. godine, u 12:00 časova

Zgrada Skupštine, sala N - 10

ZAPISNIK

Sednici su prisustvovali: Sala Berisha Shala, predsednica, Dardan Sejdiu, prvi zamenik predsednice, Glauk Konjufca, Lutfi Zharku, Memli Krasniqi, Muharrem Nitaj i Duda Balje, članovi.

Odsutni: Adem Hodža, drugi zamenik predsednice, Liburn Aliu, Hykmete Bajrami i Veton Berisha, članovi.

Ostali učesnici: Lulzim Demolli, Luan Morina – MER, Halit Hoxha – MER, Ilir Shala, Kadri Kadriu – KOSTT, Arsim Janova – RUE, Jeta Krasniqi, Violeta Haxholli – KDI, Dren Abazi – INDEP, Vatra Qehaja, Arta Dehari – LVV, Dren Ajeti - Klub proizvođača, kao i predstavnici medija.

Od strane osoblja za podršku Komisiji: Armend Ademaj, Muhamet Morina i Veton Raci

Sednicom je predsedavala: Sala Berisha Shala, predsednica Komisije.

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Usvajanje zapisnika sa sednice održane 20. i 22.11.2018. godine;
3. Izveštavanje institucija koje su nadležne za sprovođenje zakona u vezi sa procesom članstva JP KOSTT u ENTO-E;
4. Razno.

Predsednica je zaključila da su ispunjeni uslovi za početak rada Komisije i otvorila sednicu prema dnevnom redu.

1. Usvajanje dnevnog reda

Dnevni red je usvojen bez izmena.

2. Usvajanje zapisnika sa sednice održane 20. i 22.11.2018. godine

Zapisnici sa sednica održanih 20. i 22.11.2018. godine, usvojeni su bez primedbi.

3. Izveštavanje institucija koje su nadležne za sprovođenje zakona u vezi sa procesom članstva JP KOSTT u ENTO-E

Predsednica je naglasila, na ovoj sednici smo vas pozvali kako bi se informisala Komisija o stanju u energetskom sektoru i glasanju u ENTSO-E u vezi KOSTT-a. Pitanja koja će se adresirati tokom ove sednice, su izveštavanje predstavnika MER-a, KOSTT-a i RUE-a o energetskom sporazumu o troškovima električne energije za severne opštine, da li je Vlada Kosova izdvojila sredstva za tu potrošenu energiju na severu, da li je registrovana nova kompanija prema sporazumu, da li je ispoštovan sporazum, koji su izazovi i dostignuća, kada će biti glasanje za članstvo u ENTSO-e, takođe MER će izveštavati o energetskom sporazumu da li je ispunjen, koliko smo postigli nezavisnost energetskih granica. Obaveštavam Komisiju da je ministar g. Valdrin Lluka danas na zajedničkom sastanku sa Vladom Albanije koji ima naša vlada i predstavnica UP gđa. Pranvera Dobruna, zbog agende van zemlje nije mogla prisustvovati sednici.

Halit Hoxha – MER, naglasio je da je članstvo u ENTSO-E skroz tehnički, ENSTO-E uključuje prenosnu mrežu svih država članica Evrope. Prema Sporazumu o energetici, prenosna mreža Kosova je predviđena da postane član ENTSO-E, sa dva uslova koji potiču iz dijaloga u Briselu, što je registracija snabdevača na severom delu, to je bio uslov koji je predviđen, kako bi se uklonilo pravo veta od strane Srbije da članstvo u ovoj organizaciji, proces je tekao tako da je ministarstvo napravilo simulacije kako bi videli da li KOSTT može da ispuni obaveze kao nezavisna regulatorna zona, ovo je bio tehnički kriterijum za KOSTT i ispunjen je. Kasnije je Srbija podnela tri aplikacije i od ovih tri aplikacija nešto je popunila, ali nešto drugo nije, ali su procenjene kao posebne i kao takve nisu bile prihvatljive, kada bi se kombinovale ove aplikacije, mogle bi biti kategorizovane u skladu sa sporazumom. Srbija je otvoreno pokazala da nije voljna da sprovede ovaj sporazum. 2016. godine otvoren je slučaj u Sekretarijatu za energiju, zapravo zbog ne nadoknade što KOSTT ne dobija za alociranje pograničnih kapaciteta, a drugi element je bio na insistiranje Nemaca i posredovanjem Sekretarijata, započeli su tehnički proces posredovanja sporazuma, dakle paralelno sa dijalogom. Nažalost, Srbija nije imenovala svog predstavnika i izazvala je to da ovaj proces ne uspe. ENTSO je zahtevalo alternativni put na tehničkom nivou za članstvo Kosova u ovoj organizaciji, pokušavajući da sa tri bilateralna sporazuma koja bi mogao sklopiti KOSTT sa drugim članovima, da se zahteva drugi način za članstvo KOSTT-a u ENSTO-E, Srbija je poslala pismo svim državama članicama ENTSO-a preteći da će ih tužiti, jer je to protiv sporazuma i većina ovih zemalja je odustalo. Za tehnički proces, više detalja može dati predstavnik KOSTT-a.

Iir Shala – Načelnik JP KOSTT-a, naveo je da politički sporazum o energetici sadrži i glavnu tačku da napajanje električnom energijom severnog dela treba da uradi Elektroever, kompanija koja bi do sada trebala biti registrovana u skladu sa pravnim kriterijumima Republike Kosovo. U tom kontekstu, Sporazum o registraciji ove kompanije je potpisan 2015. godine, ali do sada nije licencirana i registrovana. Kazne koje su nenamerno uzrokovane, posledica su energije na severu zemlje, do sada ukupan dug koji ima KOSTT je oko 224 Gigavata/h ili 11,5 miliona evra. Dali smo predlog za privremeno rešenje do 31. marta kako bi se obustavile kazne, a KOSTT da bude *de facto* jedinstvena zona ili regulatorni blok, što bi bilo od velike koristi, ali je srpska strana dala druge predloge pred ENTSO-E i ENTSO-E je pronašao srednji predlog što uvodi "Gazivode" u okviru Srbije, a za nas takav predlog je bio neprihvatljiv i kao takvo to glasanje nije podržano, zato što su obe strane odbile.

Arsim Janova – RUE, naglasio je da se RUE obavezao da kada srpska kompanija aplicira i ima kompletirana dokumenta na osnovu pravnih kriterijuma, da će u roku od 7 dana izdati licencu, zbog značaja koji ima, tretiraćemo u rekordnom roku.

Dardan Sejdiu je pitao zašto se od 2013. godine pa do sada i dalje bavimo ovom temom, da li je sporazum od 2015. godine osnova o čemu danas pregovaramo sa Srbijom, da li je EPS aplicirao u avgustu 2015. godine u skladu sa sporazumom o registraciji "Elektrosevera" na Kosovu, ukoliko je aplicirao zašto tada nije izvršena registracija, da li je EPS 100% vlasnik "Elektrosevera", da li je srpsko državno preduzeće vlasnik preduzeća u Republici Kosovo, ukoliko jeste, da li je neko uzeo u obzir akcionarsku strukturu "Elektrosevera" i ko vrši finansiranje iste, da li prima prihode od države Srbije, da li se plaća struja na severu Kosova i ko prikuplja ta sredstva, nakon apliciranja u kojem roku se dobija licenca do RUE-a ?

Lutfi Zharku istakao je da prema Ustavu i zakonima, severni deo je naš deo, zašto nismo vezani, gde je problem?

Glauk Konjufca je naveo da smo imali naše primedbe još od 2013. godine kada se diskutovalo, a onda u 2015. godini kada je potpisan ovaj sporazum i u svakom sporazumu koji se postigne postoji element da ako ste uspeli zaštititi državne interese i taj sporazum se prekrši, onda imamo pravo da izađemo iz tog sporazuma, ako imamo pravo da izađemo, koje su perspektive izlaska. Kako smatrate pitanje rešavanja nezavisnosti KOSTT-a kao nezavisnu operativnu regulatornu zonu?

Iir Shala – JP KOSST, što se tiče registracije "Elektrosevera", mi kao institucija nismo zvanično pozvani, 2015. godine na osnovu informacija koje imamo, aplikacije nisu bile u skladu sa pravnim okvirom Republike Kosovo, što se tiče plaćanja električne energije na severu zemlje, na poslednjem sastanku koji smo imali u Briselu sa samom činjenicom da je učesnik bio i direktor "KOSMETA", kako oni to nazivaju, koji se očekuje da bude transformisan u "Elektrosever", kako je predviđeno zakonima Kosova. Električna energija na severu se plaća, ali gde i ko dobija ta sredstva, mi nemamo informacije i to je zabrinjavajuće i za mene. Što se tiče pitanja kako je povezan prenosni sistem na severu, povezan je sa linijama za povezivanje putem sredstva koje imamo tamo kroz tri linije koje idu od "Kosovo A" ili podstanice Vučitrna i Srbice, ova podstanica je povezana sa Novim Pazarom, deo Srbije preko linije od 110

kilovoltova, što se tiče toga da li se pregovara u skladu sa sporazumom koji je postignut 2013. godine, činjenica je da su od tog sporazuma proizašli i naši okviri sa kojima pregovaramo.

Arsim Janova – RUE, što se tiče kompanije "Elektrosever" još nije aplicirala za licencu, čekamo, što se tiče rokova, obično imamo rok do 90 dana, ali ćemo to tretirati u rekordnim rokovima i u najbržim vremenskim uslovima ćemo licencirati, ali bez kršenja bilo kojeg kriterijuma tokom licenciranja, ali zbog važnosti procesa, bićemo efikasni u vremenu.

Dardan Sejdiu: Na osnovu izveštaja KDI-a, postoje elementi koji moraju biti ispravljani u aplikaciji za registraciju preduzeća na Kosovu, da li može neko da mi kaže da li su ove ispravke učinjene u poslednjoj aplikaciji ili smo se odustali od kriterijuma koje smo zahtevali, da je vredeo ovaj napor za sređivanje dokumentacije. Ove tri aplikacije na koje mislite, možete li mi reći kada je bila poslednja aplikacija?

Halit Hoxhaj – MER, što se tiče apliciranja "Elektrosevera", oni su aplicirali tri puta i u svakoj aplikaciji su popravljali ponešto, ali su napravili propuste u nekim drugim kriterijumima, to znači da nemaju inventive da bi se sporazum unapredio, vaši komentari se odnose na prvu aplikaciju "Elektrosevera" i vidim da je u tom pogledu izveštaj KDI-a zakašnjeli. Pritisak je sada na drugu stranu i ne zavisi od nas. Što se tiče toga kada je bila poslednja aplikacija, možda je to bilo u aprilu 2016. godine.

Predsednica je naglasila da trebamo biti pažljivi i u vezi detalja, jer su to važni sporazumi i trebali bismo biti vrlo pažljivi, ali pitanja poslanika su sasvim normalna, jer na jednom od sastanaka u Briselu navedeno je od višeg zvaničnika Evropskog parlamenta da ste zbog nemarnosti službenika koji registruju aplikacije zakasnili. Znamo da Srbija ne ostavlja nijednu metodu da ne pokušava da nam nanese štetu i trebamo biti pažljivi.

Halit Hoxhaj – MER, rekao je da u vezi s onim što ste potencirali o nemarnosti od strane službenika u vezi sa registracijom aplikacija, rečeno nam je od nekih zvaničnika Evropske komisije u to vreme da je statut interni dokument kompanije i da ne treba da vas zabrinjava da li piše "Kosovo Metohija" ili ne, to nije bilo prihvatljivo za nas i odbačeno je, tako da se ne odnosi na nemarnost.

Muharrem Nitaj rekao je da koliko vidim srpski operater za energiju je dobio dozvolu za poslovanje, a sertifikovanje se očekuje u narednim danima, a vi obećavate da možete to učiniti u roku od 7 dana, kršeći rokove za interes pitanja, da li je uslovljen zahtev za licencu nakon mere od 100% na srpske proizvode? Šta ako ponovo ne uspe sprovođenje ovog sporazuma? Zainteresovan sam da znam zašto su se dogodile oštre restrikcije električne energije u zemlji, da li ste analizirali zašto se to dogodilo i koji su bili razlozi za to?

Duda Balje, navela je, skoro sam 100% sigurna da će Srbija bojkotovati ovaj sporazum kao i druge sporazume, kako ćemo postupiti dalje? Ministar je rekao da imamo drugu priliku u skupštini ENTSO-E, da li ste aplicirali za članstvo, da definišemo energetske granice na Kosovu?

Memli Krasniqi, istakao je da smo iznenađeni glasanjem protiv u ENTSO-E dveju prijateljskih država, poput Mađarske i Bugarske, ali i uzdržanim glasom dveju drugih susednih država, poput Makedonije i Crne Gore. Bez obzira kada i kako se odlučuje o glasanju, da li se neko od vas bavi ovim pitanjem ili ste se složili sa Ministarstvom spoljnih poslova o lobiranju kod ovih država.

Ibir Shala – JP KOSTT, rekao je da smo na pitanje g. Krasniqi već odgovorili i objašnjeno je. Što se tiče toga da li neko plaća potrošnju električne energije na severu, odgovor je ne, ovu energiju dobijamo iz evropske mreže. Što se tiče restrikcija električne energije nakon što je postavljena taksa od 100% na srpske proizvode, nije u nadležnosti KOSTT-a, najbolje na to pitanje može odgovoriti predstavnik RUE-a. Što se tiče pitanja da li imamo šanse u skupštini, odgovor koji je pružio ministar, odnosi se na privremeno rešenje koje je predložilo ENTSO-E, ali sama činjenica da je izdat certifikat biznisa, više ne postoji opcija za privremeno rešenje.

Arsim Janova – RUE, što se tiče onoga što je rekao g. Nitaj u vezi sa kršenjem roka za licenciranje, želim naglasiti da to nije kršenje roka, već je procedura koja se ubrzava i vrši u zakonskom roku. Što se tiče restrikcije električne energije, mi smo u procesu monitorisanja, ove restrikcije su došle u ime kvara i održavanja, a sada smo odobrili sredstva bez obzira na cenu, kako bi se realizovala kupovina i da nema restrikcije.

Luan Morina - MER, što se tiče tretiranja licence i potrebe za izdavanje licence, ukoliko dođe do amandmandovanja Ugovora Energetske zajednice, više nemamo mogućnost da tražimo licencu operatora koji želi da posluje na Kosovu, u budućnosti možda nam neće biti potrebne nikakve licence. Što se tiče priznavanja licenci, biće država sa državom, a ne regulator sa regulatorom, tako da ćemo biti bilateralno recipročni.

Nakon rasprave, Komisija je donela sledeći:

Zaključak

Komisija će pažljivo monitorisati proces članstva JP KOSTT u ENTSO-E i zahtevaće izveštaj od MTI-a o registraciji relevantnih kompanija za napajanje električnom energijom na severu zemlje.

4. Razno Tekuća pitanja

Sednica je završena u 13:15 časova.

Pripremlilo:

Osoblje za podršku Komisiji.

Predsednica Komisije,

Sala BERISHA SHALA